

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEN ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM.

- 1. Jak se jmenuje ukrajinský film z roku 2014, který se odehrává v internátní škole pro neslyšící?**
 - a) Příběh Marie
 - b) Kmen
 - c) Silence
 - d) Dogani

- 2. Ve kterém roce vznikl samostatný Ústav jazyků a komunikace neslyšících na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze?**
 - a) 1998
 - b) 2004
 - c) 2010
 - d) 2013

- 3. Ve kterém městě není žádná střední škola pro sluchově postižené zakončená maturitní zkouškou?**
 - a) Plzeň
 - b) Brno
 - c) Valašské Meziříčí
 - d) Praha

- 4. Které tvrzení je věcně správné?**
 - a) Český znakový jazyk přejímá většinu gramatických struktur z českého jazyka.
 - b) V 19. století používali někteří učitelé při výuce neslyšících znakový jazyk.
 - c) Anglický znakový jazyk se používá v zemích, v nichž je národním jazykem angličtina (tj. ve Velké Británii, v USA, na Novém Zélandu, v Austrálii, v JAR aj.).
 - d) Zatímco česká znaková řeč psanou podobu nemá, český znakový jazyk ji má.

5. Která z expertních komisí není zřízena při ASNEP?

- a) EKOTN – Expertní komise pro řešení otázek tlumočení pro neslyšící
- b) EKO V – Expertní komise pro otázky vzdělávání
- c) KST – Komise pro skryté titulky
- d) EKSO – Expertní komise pro sociální otázky

6. Které organizaci byl věnován první adventní koncert vysílaný Českou televizí v roce 2014?

- a) Občanské sdružení LORM – Společnost pro hluchoslepé
- b) Sdružení rodičů a přátel dětí při MŠ, ZŠ, SOU pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové
- c) Centrum pro dětský sluch Tamtam
- d) Naděje neslyšících

7. Jak se jmenuje moderátor Zpráv v českém znakovém jazyce, který je na fotografii?

- a) Petr Vysuček
- b) Tomáš Bogner
- c) Sergej Josef Bovkun
- d) David Jorda

8. Které tvrzení je pravdivé?

- a) První lingvistická studie o českém znakovém jazyce byla publikována v roce 1960.
- b) První slovník obsahující fotografie znaků českého znakového jazyka byl vydán v roce 1988.
- c) Zákon o znakové řeči byl schválen v roce 1990.
- d) Výzkum českého znakového jazyka byl zahájen v roce 2000.

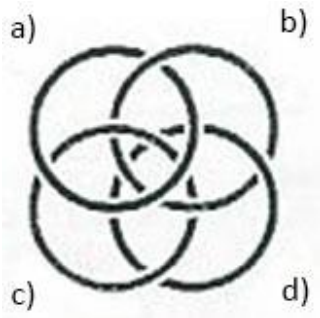
9. Kolik existuje v České republice základních škol specializujících se na vzdělávání žáků se sluchovým postižením?

- a) 1–5
- b) 6–15
- c) 16–25
- d) 26–35

10. Jaký význam má symbol na obrázku?

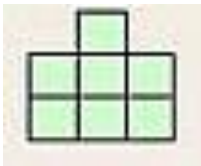
- a) Označení prostoru, který je vybaven indukční smyčkou.
- b) Označení automobilu, který řídí sluchově postižená osoba.
- c) Označení prostoru, ve kterém je zakázáno používat kochleární implantáty.
- d) Označení prostoru, ve kterém je naistalována světelná signalizace pro neslyšící.

11. Na obrázku vidíte čtyři vzájemně propletené kroužky. Jen jeden z nich je provlečen všemi ostatními. Který to je?

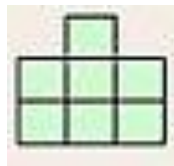

12. Na obrázcích vidíte tři pohledy na tutéž stavbu z kostek – zepředu, zleva a shora. Kolik kostek by bylo třeba na doplnění stavby do tvaru krychle o rozměrech 3x3x3 kostky?

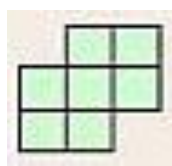
zepředu

zleva

shora

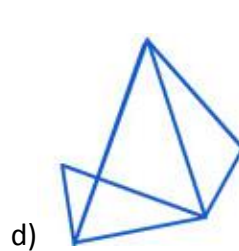
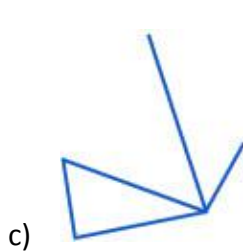
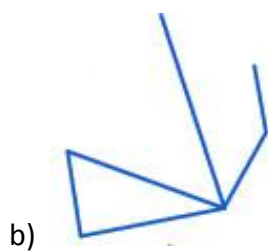
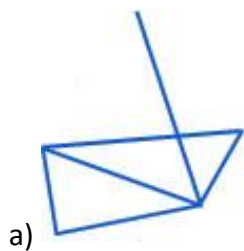

- a) 2–6
- b) 7–11
- c) 12–16
- d) 17–22

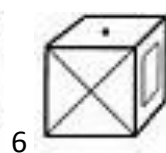
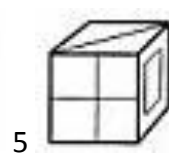
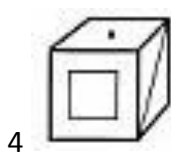
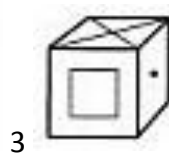
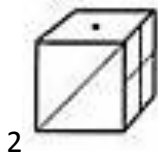
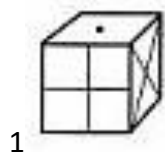
13. Ty a já máme stejné množství peněz – je to více než 100 korun. Kolik korun ti musím dát, abys měl o 20 korun více než já?

- a) 5 korun
- b) 10 korun
- c) 20 korun
- d) 40 korun

14. Který z obrázků v nabídce je možnou součástí původního obrázku?

15. Na obrázcích vidíte šest náhledů krychli. Pět z těchto šesti náhledů patří jedné krychli. Jeden náhled však k ostatním nepatří. Který to je?

- a) 2
- b) 3
- c) 5
- d) 6

16. Otcí je 52 let a jeho dvěma synům je 24 a 18 let. Za kolik let bude otec tak starý jako oba jeho synové dohromady?

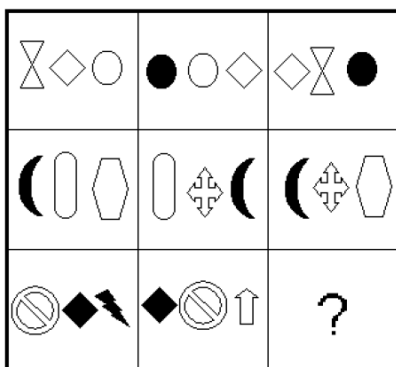
- a) za 5 let
- b) za 10 let
- c) za 15 let
- d) za 20 let

17. Které číslo patří do tabulky na místo otazníku?

6	-15	8
-20	?	2
13	-3	-11

- a) 16
- b) 17
- c) -16
- d) -17

18. Která trojice obrázků patří na místo otazníku?

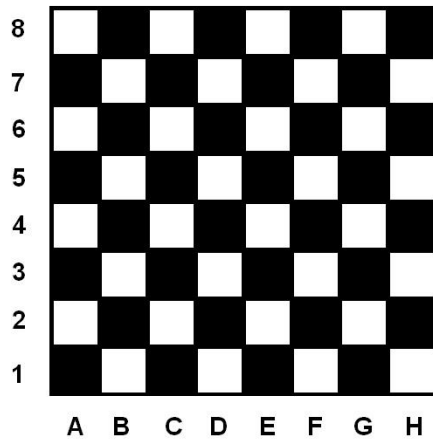
- a)
- b)
- c)
- d)

19. Který ze světlých obrázků zapadne do tmavého a vytvoří tak neporušený obdélník?

- a)
- b)
- c)
- d)

20. Pracujeme se šachovnicí. Na políčko 1A dáme jedno zrnko rýže, na políčko 1B dvě zrnka, na políčko 1C čtyři zrnka, na políčko 1D osm zrnok atd. Pokračujeme stále dál, po políčku 1H budeme zrnka rýže dávat na políčka 2A, 2B, 2C atd. Kolik zrnok rýže dáme na políčko 2E?

- a) 1920
- b) 3084
- c) 4096
- d) 6522

21. Z Paříže vyletí letadlo směrem do Prahy. O 20 minut později vyletí z Prahy letadlo směrem do Paříže. Obě letadla letí stejnou rychlostí. Které letadlo bude v okamžiku setkání blíže Paříži?

- a) Letadlo, které vyletělo z Paříže.
- b) Obě letadla budou od Paříže vzdálená stejně.
- c) Letadlo, které vyletělo o 20 minut později.
- d) Letadlo, které vyletělo z Prahy.

22. Petr a Pavel, Jana a její přítel Karel střílejí z luku na pohyblivý terč. Každý z nich začal se stejným počtem šípů. Karel zasáhl terč vícekrát než Jana. Pavel zasáhl terč vícekrát než Karel. Janiny šípy zasáhly terč častěji než šípy Petra. Kdo byl nejlepším střelcem?

- a) Petr
- b) Pavel
- c) Jana
- d) Karel a Pavel

Přečtěte si následující text skládající se ze čtyř celků a odpovězte na otázky č. 23 a 24.

(I) Kočky přihlášené na výstavu jsou postupně vyvolávány jmény a přinášeny na pódium. (II) Posuzovatelé každou kočku nejdřív usadí na speciální zvedací desku, pak ji zvedají, obracejí a znovu posazují a pomocí ptačího pera se snaží kočku přimět k tomu, aby se předvedla z profilu. (III) Kočku, která je kousne, porotci mnohdy diskvalifikují. (IV) Z obavy před pokousáním však porota nejčastěji požádá majitele, aby kočku sám vyndal z klece na stůl a po posouzení ji vložil zpět.

23. Které tvrzení o tomto textu je pravdivé?

- a) První celek představuje dvojčlennou větu s několikanásobným přísudkem jmenným se sponou.
- b) Vyjádření z *obavy* v první větě čtvrtého celku je příslovečným určením příčiny a je rozvito přívlastkem neshodným *před pokousáním*.
- c) Ve vedlejší větě třetího celku (*kteřá je kousne*) není vyjádřen podmět.
- d) Jeden z celků obsahuje interpunkční nedostatek.

24. Které tvrzení o tomto textu je pravdivé?

- a) Čtvrtý celek představuje souvětí souřadné s vedlejší větou příslovečnou účelovou.
- b) Čtvrtý celek představuje souvětí podřadné se dvěma vedlejšími větami příslovečnými účelovými.
- c) Čtvrtý celek představuje souvětí souřadné s vedlejší větou předmětnou.
- d) Čtvrtý celek představuje souvětí podřadné se dvěma vedlejšími větami předmětnými.

25. Které slovo je českým ekvivalentem ke slovu *adekvátní*?

- a) beztvary
- b) podstatný
- c) přiměřený
- d) náhodný

26. Ve které větě má infinitiv platnost přívlastku?

- a) Veškeré její konání bylo motivováno touhou ohromit okolí.
- b) Podvádět rodiče se nevyplácí.
- c) Být intelektuálem znamená permanentně zpochybňovat význam slov.
- d) Snažila jsem se pracovat na knize denně.

27. Jak se nazývá vztah, který mají lexémy *náramek* a *náhrdelník* vzhledem k lexému *šperk*?

- a) antonymie
- b) synonymie
- c) hyponymie
- d) homonymie

28. Z kterého slovníku pochází následující heslo?

zvěř, e, ž hromad. *volně žijící savci a ptáci, zprav. lovní*: lesní z.; černá, vysoká, pernatá, škodná z.; stopy z-e; lovit, honit z.; krmení dravé z-e, přen. žert. *sycení vyhladovělých* ♦ chovat se jako z. *velmi neukázněně*

- a) etymologický (Český etymologický slovník)
- b) výkladový (Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost)
- c) synonymický (Český slovník věcný a synonymický)
- d) valenční (Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb)

29. Jak správně označujeme morfém *-ou* ve slově *hluchotou*?

- a) tvarotvorný sufix
- b) slovotvorný sufix
- c) postfix
- d) kmenotvorný sufix

30. Které tvrzení odpovídá následujícímu souvětí?

Cizí chvála přináší tobě jen tehdy čest, když ten, kdo tě chválí, chvály hoden jest.

- a) Hoden chvály je pouze ten, koho chválí cizí.
- b) Chvála od cizích není vždy myšlena upřímně.
- c) Každá chvála přináší člověku čest.
- d) Chvála má váhu jen od člověka, který si sám chválu zaslouží.

31. Na kterém řádku jsou uvedeny pouze slovanské jazyky?

- a) čeština, rumunština
- b) makedonština, bulharština
- c) slovenština, latina
- d) portugalština, španělština

32. Na kterém řádku jsou všechna přivlastňovací adjektiva utvořena správně?

- a) hraběnčin, velkovévodčin, barončin
- b) horolezkynin, krasojezdčynin, běžkynin
- c) senátorčin, soudkynin, obhájčín
- d) babiččín, maminčin, sestřenkynin

33. Čím se zabývá posturika?

- a) výrazem obličeje při komunikaci
- b) pohyby rukou při komunikaci
- c) vzdáleností mezi mluvčím a příjemcem při komunikaci
- d) polohou a držením těla při komunikaci

34. Na kterém řádku není žádný pravopisný nedostatek?

- a) Výstavu zhlédlo přes 180 tisíc návštěvníků.
- b) Asi jsem měl chvilkové zatmění mysli.
- c) Úředním jazykem v Lotyšsku je lotyšština.
- d) Po 8mi týdnech byly rostliny přesazeny do květináčů.

35. Které přísloví nejvíce odpovídá následujícímu textu?

Kvalita počáteční fáze totální regenerace organismu subjektu a intenzita prožitku z téhož jsou přímo úměrné úsilí vynaloženému subjektem k předchozí optimalizaci prostoru pro regeneraci organismu určeného.

- a) Komu se nelení, tomu se zelení.
- b) Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.
- c) Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš.
- d) Jak si kdo ustele, tak si lehne.

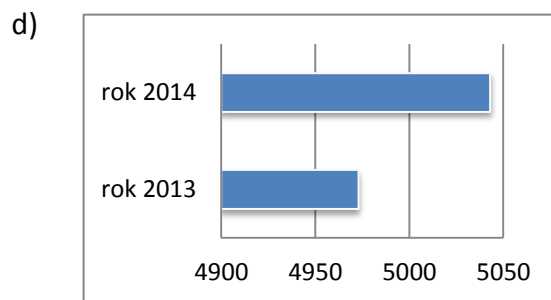
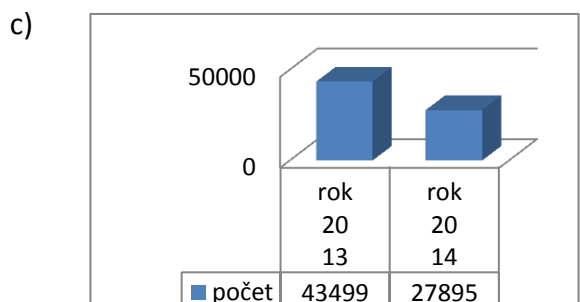
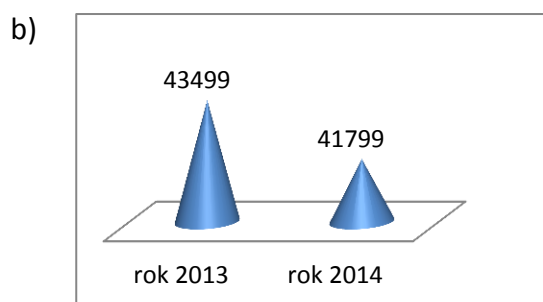
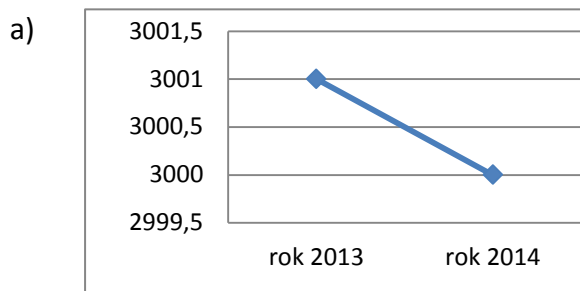
36. Přečtěte si následující text a odpovězte na otázku pod ním***Jihomoravský unikát: vzrůstá počet lidí, co se chtějí vzít***

V Jihomoravském kraji se jako v jediném kraji České republiky v roce 2014 zvýšil počet uzavřených manželství.

„Vzalo se 5 043 párů, zatímco o rok dříve to bylo 4 973,“ řekla Iveta Konečná z brněnského Českého statistického úřadu. „Jako v jediném kraji se tak u nás mírně zvýšil počet sňatků. V celé ČR totiž celkově ubylo sňatků o 1 700,“ dodala Konečná.

Stejně na tom zůstal Jihomoravský kraj v počtu rozvodů, zaznamenal jich tři tisíce, rok před tím to bylo o jeden víc. V celé zemi se v roce 2013 vzalo 43 499 párů a rozvedlo se 27 895 dvojic.

Částečně upraveno a převzato z: MFD

Který graf neodpovídá informacím z textu?**37. V které větě nejsou slovosledné nedostatky?**

- Všichni studenti svědomitě se podílející na tomto úkolu budou oceněni.
- Nejlépe by bylo, kdyby půl hodiny odpočíval pacient na lůžku před odběrem krve.
- Lékařské vědě v druhé polovině našeho století se podařilo zvítězit nad bakteriemi vyvolanými nakažlivými nemocemi.
- Byl hrdý, že studoval na v celém světě známé Karlově univerzitě.

Přečtěte si následující ukázkou z odborné studie a vyberte správné odpovědi k úlohám č. 38 až 45.

Within the still limited body of research on the grammar of sign languages, the expression of negation is one of the few phenomena that has received a considerable amount of attention. Apart from quite a number of descriptions and analyses of negative structures in individual sign languages, negation has been the object of a crosslinguistic project which investigated selected aspects of the grammar of a wide sample of sign languages from a typological perspective. A reason for the special attention devoted to the grammar of negation might lie in the fact that it constitutes a domain of grammar where manual and non-manual elements interact in very rich and intricate ways: beyond the superficial first impression that all sign languages negate by resorting to similar mechanisms, their negation systems display remarkably diverse constraints that interact in complex ways with the different components of each individual grammar. The main manual and non-manual ingredients of linguistic negation can be traced back to affective and conventionalized gestures of the hearing community the languages are embedded in, and it is precisely for this reason that the results of the research carried out in this domain provide strong evidence for the linguistic properties that recruited those gestures and integrated them into sophisticated linguistic systems.

For almost all sign languages described to date, sentential negation has been found to rely on two basic components: manual signs that encode negative meanings ranging from the basic negative operator to very specific ones, as well as different types of non-manual markers that can be either co-articulated with manual negative signs or, in some cases, with other lexical signs in order to convey negation on their own. With respect to these two components, we find a first parameter of crosslinguistic variation: while some sign languages appear to be able to encode sentential negation by means of a non-manual marker alone which is obligatory (e.g., American Sign Language (ASL), German Sign Language (DGS), and Catalan Sign Language (LSC)), in other languages, the presence of a non-manual marker is insufficient to negate the sentence and thus, a manual negator is required for that function (e.g., Italian Sign Language (LIS), Jordanian Sign Language (LIU), and Turkish Sign Language (TİD)). Zeshan (2006b, 46) labels languages of the former type “non-manual dominant” and languages of the latter type “manual dominant” languages. On the basis of her language sample, she establishes that non-manual dominant languages are a majority.

As we observe in the LIS, it is not the case that in manual dominant languages non-manual markings are totally absent. Rather, they are generally coarticulated with the manual negation and tend not to spread over other manual material. When there are several negative markers, the choice of non-manual is usually determined by the lexical negation, unlike what happens in non-manual dominant languages.

The main non-manual markers of negation involve some sort of head movement. The most pervasive one is headshake, a side-to-side movement of the head which is found in virtually all sign languages studied to date (Zeshan 2004, 11). The headshake normally associates with the negative sign, if present, but it commonly spreads over other constituents in the clause. The spreading of negative headshake is determined by language-specific grammar constraints. In principle, it must be co-articulated with manual material, but some cases of freestanding headshake have been described.

Headturn, a non-manual negative marker that is much less widespread than headshake, could be interpreted as a reduced form of the latter. It has been described for British Sign Language (BSL), Greek Sign Language (GSL), Irish Sign Language (Irish SL), LIU, Quebec Sign Language (LSQ), Russian Sign Language. A third type of non-manual negative marker that has been reported because of its singularity is head-tilt, which is attested in some sign languages of the Eastern Mediterranean such as GSL, Lebanese Sign Language (LIL) and LIU.

Beyond head movements, other non-manuals are associated with the expression of negation. Among the lexically specified non-manuals, the ones that are more widespread crosslinguistically include frowning, squinted eyes, nose wrinkling, and lips spread, pursed or with the corners down. Other markers are more language-specific or even sign-specific, such as puffed cheeks, air puff, tongue protruding, and other mouth gestures.

Částečně upraveno a převzato z: PFAU, R. – STEINBACH, M. – WOLL, B. *Sign Language. An International Handbook*. Berlin – Boston: De Gruyter Mouton, 2012, s. 316–326.

38. Který z těchto názvů je nejpravděpodobněji originálním názvem kapitoly, ze které je převzata tato ukázka?

- a) Manual marking of negation
- b) Syntactic patterns of negation
- c) Negation
- d) Lexical negation

39. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Negaci ve znakových jazycích byla doposud věnována pouze omezená pozornost.
- b) Negace ve znakových jazycích by si zasloužila více pozornosti než dosud.
- c) Negace ve znakových jazycích byla již poměrně podrobně prozkoumána.
- d) Doposud byla věnována pozornost pouze nemanuálním prostředkům užívaným k vyjadřování negace ve znakových jazycích.

40. Které doplnění následující věty vyplývá z textu?

Gesta užívaná slyšící populací při komunikaci...

- a) ... jsou zcela odlišná od nemanuálních prostředků vyjadřujících negaci ve znakových jazycích.
- b) ... jsou odvozená od nemanuálních prostředků vyjadřujících negaci ve znakových jazycích.
- c) ... ovlivnila podobu nemanuálních prostředků vyjadřujících negaci ve znakových jazycích.
- d) ... mají některé společné rysy s nemanuálními prostředky vyjadřujícími negaci ve znakových jazycích, avšak nijak spolu vývojově nesouvisí.

41. Které doplnění následující věty nevyplývá z textu?

V některých znakových jazycích mohou být nemanuální prostředky pro vyjádření negace...

- a) ... artikulovány současně s manuálními negativními znaky.
- b) ... artikulovány současně s jinými manuálními znaky, které zároveň negují.
- c) ... artikulovány zcela samostatně.
- d) ... artikulovány pouze na začátku věty.

42. Z výzkumu českého znakového jazyka vyplynulo, že v určitých případech je možné vyjádřit zápor pouze pomocí nemanuálních prostředků. Na základě informací, které jste se dozvěděli v textu, rozhodněte, které tvrzení o českém znakovém jazyce není pravdivé.

- a) Český znakový jazyk můžeme zařadit do stejné skupiny jako americký znakový jazyk.
- b) Český znakový jazyk patří do skupiny „nemanuálně dominantních“ jazyků.
- c) Český znakový jazyk můžeme zařadit do stejné skupiny jako italský znakový jazyk.
- d) Český znakový jazyk patří do stejné skupiny jako většina dalších znakových jazyků.

43. Který pohyb hlavou nepatří podle textu mezi nemanuální prostředky užívané ve znakových jazycích pro vyjádření negace?

- a) kroucení/vrtění hlavou
- b) otočení hlavy na stranu
- c) záklon hlavy
- d) naklonění hlavy na stranu

44. Jak byste nejlépe přeložili výraz *squinted eyes* podtržený v posledním odstavci?

- a) přimhouřené oči
- b) upřené oči
- c) doširoka otevřené oči
- d) mrkající oči

45. Který z těchto nemanuálních prostředků není dle textu ve znakových jazycích využíván k vyjadřování záporu?

- a) pokrčený nos
- b) svěšené koutky úst
- c) semknuté rty
- d) našpulené rty